

TEKI ŹRÓDŁOWE

Obraz stanu wojennego
w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Oddział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwiać odbiór dokumentu.

1982, luty 26
Teleks nr 100

AP Legnica, KW PZPR, sygn. 750
maszynopis

W dniu dzisiejszym dyskutuje się głównie o treściach wystąpienia tow. Jaruzelskiego. Nie mówi się o przebiegu dyskusji plenarnej, ani o wypracowanych dokumentach, gdyż – jak towarzysze stwierdzają – „środki masowego przekazu nie przekazały pełnej informacji na ten temat”. Głosy krytyczne członków partii wywołał fakt niewydrukowania w dzisiejszej prasie uchwały VII Plenum.

Nadal notujemy pozytywne opinie o wystąpieniu I sekretarza KC. Mówi się, że było ono „jasne, bezkompromisowe i pryncypialne”, „pokazało, gdzie jesteśmy i jaką drogę mamy do przebycia, aby wyjść z trudnej sytuacji”, „stwierdzenie... wiosna będzie polska socjalistyczna... daje gwarancję bezpieczeństwa członkom partii i wszystkim tym, którzy popierają socjalizm, że nie będzie powrotu do chaosu sprzed 13 grudnia”.

W wypowiedziach (m.in. pracowników aparatu i aktywu) zwrócono uwagę na te fragmenty wystąpienia, które traktują o nomenklaturze partyjnej. Wskazuje się m.in. na potrzebę szczegółowego określenia kompetencji dla sekretarzy, instancji i egzekutyw w zakresie powoływania i odwoływania kadr kierowniczych oraz wypracowania zasad współdziałania organizacji partyjnych z organami administracji państwowej, samorządami pracowniczymi, jednostkami gospodarczymi itp. w kwestiach polityki kadrowej. Z zadowoleniem przyjęto stwierdzenie tow. Jaruzelskiego, że w sprawach tych korzystać się będzie z doświadczeń wypracowanych w wojsku. Pozytywnie odebrano zapowiedź opracowania pragmatyki pracownika aparatu. Podkreśla się, że dokument taki jest niezbędny i od dawna oczekiwany.

W dniu wczorajszym odbyło się wspólne posiedzenie egzekutyw KM i KG PZPR w Chojnowie. Podjęto uchwałę o połączeniu tych instancji.

Nadal odbywają się zebrania partyjne. W zdecydowanej większości frekwencja jest znacznie lepsza niż w miesiącu styczniu. Dyskusja ma bardzo zróżnicowany charakter – od konkretnej i rzeczowej do zupełnego jej braku. Poniżej przekazujemy informację o niektórych problemach zgłoszonych w trakcie odbytych ostatnio zebrań.

Na zebraniu POP w ZOZ Głogów mówiono o dużym niezadowoleniu wśród pracowników służby zdrowia spowodowanym nie załatwieniem do końca spraw związanych z nową siatką płac (miała ona wejść w życie w styczniu br.). Krytykowano, że zespoły opieki zdrowotnej otrzymują coraz to nowe wersje projektów (często z harmonogramami), które z tygodnia na tydzień ulegają zmianie. Pytano dlaczego w aktualnie obowiązującej wersji taryfikatora najniższą płacę ustalono na poziomie 2.400 zł, gdy średnia krajowa wynosi 2.800 zł. Członkowie tej organizacji wnioskują, by centralne władze partyjne spowodowały przyspieszenie zakończenia prac nad nową siatką płac. Ponadto proponowali, by projekt –

przed wejściem w życie – był konsultowany na otwartych zebraniach partyjnych. Zdaniem towarzyszy byłby to ważny przyczynek do umocnienia rangi i roli POP działających w tym środowisku.

Na zebraniu OOP skupiającej pracowników administracji z Zakładów Mechanicznych „Legmet” w Legnicy pytano m.in.: „czy Komisja Planowania przy RM i rząd zdają sobie sprawę z występującego regresu produkcji, który ma olbrzymie reperkusje, również społeczne”, „czy bez dalszych pożyczek z kk można myśleć o wybrnięciu z sytuacji kryzysowej”, „dlaczego opluwamy Zachód w środkach masowego przekazu, przecież jesteśmy u nich zadłużeni i każdy wie, że jesteśmy od nich w pełni zależni”. Stwierdzano, iż „propagowanie obecnie rozwoju budownictwa jednorodzinnego mija się z celem, ponieważ koszty niewspółmiernie wzrosły”. Mówiono, że brak perspektywy na otrzymanie mieszkania sprawia, iż wielu młodych ludzi nosi się z zamiarem opuszczenia kraju. Postanowiono zorganizować spotkanie przedstawicieli załogi ZM „Legmet”, by przedyskutować sprawy dotyczące związków zawodowych.

Na zebraniu jednej z POP działającej w Zakładach Kuzienniczych i Maszyn Rolniczych w Jaworze dyskutowano o przyszłości związków zawodowych. Mówiono, że powinny być związki branżowe z Centralą w Warszawie, Muszą to być związki niezależne, ale sprawy składek winny być pod kontrolą banku, ponieważ są to pieniądze społeczne. Związkom zawodowym należy określić konkretne sfery działania, a wykroczenie poza nie np. w którymś z województw musiałyby pociągać określone konsekwencje w postaci czasowego zawieszenia działalności.

Podczas rejonowych spotkań z lektorami KW zgłoszono następujące pytania i problemy:

- Jak władze partyjne i państwowe wyobrażają sobie przebieg reformy gospodarczej przy braku bilansu surowcowego? Czy mamy rzeczywiste rozeznanie w tym zakresie?
- Mówi się wiele o sytuacji w międzynarodowym ruchu robotniczym. Czemu tak mało mówi się o naszej partii? „Gołym okiem widać przecież, że nie jest to partia w bezruchu.”
- Jak w pracy ideologiczno-propagandowej stworzyć perspektywy dla społeczeństwa? Jak przerwać krąg niemocy i bezwładu? Powinno ukazywać się więcej publikacji nt. polityki płac czy też polityki społecznej,
- Dlaczego nadal nieuregulowane są sprawy podatkowo-fiskalne wszelkiego rodzaju agencji? Powoduje to bezustanną gonitwę agentów za szybkim i maksymalnym zyskiem.

W niektórych środowiskach notuje się ironiczne uwagi o obniżce ceny sera o 2 zł i masła solonego – „musiała to aż zrobić Rada Konsumentów?”, „niepotrzebnie robi się szum wokół błażej sprawy”. Są pytania dlaczego w stwierdzonych przypadkach zawyżania ceny wbrew interesom społecznym, nie wyciąga się sankcji w stosunku do winnych. Jako przykład wymienia się FSO – „dyrektor powinien od razu wylecieć za partykularyzm”. Krytycznie oceniana jest sprzedaż wyrobów przemysłowych prowadzona przez zakłady pracy. Nadal niezadowolenie wywołuje nierozwiązanie kwestii nabycia obuwia, głównie dla dzieci. Na przykład w Zakładach Górniczych „Polkowice” mówi się: „część obuwia idzie dla rolników, część dla górników, a przeciętny obywatel nie może nic kupić”.

Sekretarz KW PZPR

Zbigniew Korpaczewski

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom IV
Obraz stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym w dalekopisach 1981–1983

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Joanna Wagner-Głowińska, Wydawnictwo GAJT 1991 s.c.

Publikacja w ramach projektu: 40. rocznica stanu wojennego w Zagłębiu Miedziowym 1981–1983, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023